

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
ОПП	Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту
Кафедра	управління в транспортній галузі

Силабус навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» розроблено відповідно до робочої програми освітньої програми «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту».

Силабус схвалено на засіданні кафедри управління в транспортній галузі

Протокол №1 від «09» вересня 2022 року.

1. ВІДОМОСТІ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Сорока Лариса Миколаївна, к.е.н.. доцент sorokalarysa@dinuoma.com.ua 097-956-29-29
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=qHOMGb8AAAAJ&hl=ru
Сторінка курсу	https://classroom.google.com/c/NTg4MzcxNjkxNDc1?cjc=a52fhp
Консультації	п'ятниця – 13:30

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ефективність управління діяльністю підприємства значною мірою визначається рівнем розвитку фінансового менеджменту. Виступаючи як складова системи загального менеджменту, фінансовий менеджмент дає змогу збалансувати фінансові ресурси підприємства відповідно до обраних пріоритетів діяльності, координувати результати та підвищувати ефективність виробничого менеджменту, маркетингу та менеджменту персоналу, формувати високі темпи економічного розвитку, значно підвищувати конкурентоспроможність суб'єктів господарювання і забезпечувати їх стабільний розвиток у довгостроковому періоді.

Метою вивчення дисципліни є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління фінансами підприємств.

Основні завдання дисципліни:

- ознайомлення із сутністю і теоретичними основами фінансового менеджменту;
- вивчення методичного інструментарію управління фінансами підприємства;
- управління вхідними і вихідними грошовими потоками на підприємстві;
- формування системного підходу до управління прибутком, інвестиціями, активами;
- обґрунтування необхідності використання методики оцінки вартості капіталу підприємства, оптимізації його структури;
- оцінка фінансових ризиків і використання інструментарію антикризового управління підприємством.

Предметом дисципліни «Фінансовий менеджмент» є стратегічне та оперативно-тактичне управління фінансами підприємств різних організаційно-правових форм та різних форм власності, спрямоване на максимізацію фінансових результатів діяльності підприємства та максимізацію добробуту власників підприємства.

Місце навчальної дисципліни освітній програмі. Дисципліна «Фінансовий менеджмент» має тісні зв'язки з наступними дисциплінами освітньої програми: «Економічна теорія (макро- та мікрорівень)», «Фінанси, гроші та кредит», «Облік і аудит», «Введення в менеджмент», «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Статистика», «Операційний менеджмент» та іншими.

Передумови для вивчення дисципліни. Засвоєння дисципліни базується на знаннях курсантів, набутих при вивченні таких дисциплін як «Економічна теорія (макро- та мікрорівень)», «Фінанси, гроші та кредит», «Менеджмент», «Економіка підприємств» та інших.

Силабус складено відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент.

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання:

а) загальні компетентності:

ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

б) фахові компетентності:

ФК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища

ФК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними

ФК8. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом

ФК19. Здатність управляти фінансово-економічним розвитком підприємств морського та річкового транспорту.

в) програмні результати навчання:

ПРН3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства

ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень

ПРН8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни - обов'язкова.

Кількість кредитів ЄКТС 3

Форма підсумкового контролю екзамен

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Успішне завершення програми навчальної дисципліни передбачає здобуття студентом наступних результатів навчання за навчальною дисципліною:

Знати:

- сутність і функції фінансового менеджменту;
- організацію фінансового менеджменту на підприємстві;
- стратегію і тактику фінансового менеджменту;
- організаційне та інформаційне забезпечення фінансового менеджменту;
- сутність і види грошових потоків підприємства;
- інструментарій управління грошовими потоками;
- методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках;
- організацію та інструментарій управління прибутком;
- управління формуванням і використанням прибутку;
- формування і фінансування оборотних активів;
- сутність капіталу та його роль у діяльності підприємства;
- форми функціонування капіталу та їхні характеристики;
- інструментарій управління інвестиціями на підприємстві;
- методи нейтралізації фінансових ризиків;
- методи аналізу фінансових звітів;
- методи фінансового прогнозування та планування;
- методи прогнозування банкрутства підприємства та форми фінансової санації підприємства.

Уміти:

- прогнозувати грошові потоки підприємства;

- виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства;
- аналізувати фінансові ризики;
- прогнозувати грошові потоки для забезпечення стабільного функціонування підприємств;
- формувати стратегію ефективного розміщення фінансових ресурсів підприємства;
- управляти дебіторською заборгованістю підприємства;
- управляти запасами підприємства;
- визначати фінансову ефективність господарюючих суб'єктів, здійснити фінансові розрахунки;
- володіти методами економічного та фінансового аналізу;
- застосовувати математичні і статистичні методи до вирішення економічних завдань;
- складати, читати і аналізувати первинні документи підприємств;
- складати фінансові плани і прогнози;
- володіти методикою прогнозування банкрутства підприємства та фінансової санації підприємства.

Основними формами навчання студентів є: лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання.

3. ПРОГРАМА, СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви розділів і тем				
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Самостійна робота
1	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.	2			2
2	Система забезпечення фінансового менеджменту.	2	2	2	2
3	Управління грошовими потоками на підприємстві.	4	2	2	4
4	Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	8	4	4	8
5	Управління прибутком та активами	4	2	2	4
6	Вартість і оптимізація структури капіталу.	4	2	2	4
7	Управління інвестиціями та фінансовими ризиками	4	2	2	4
8	Аналіз фінансових звітів.	8	4	4	10

9	Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.	4	2	2	4
10	Антикризове фінансове управління на підприємстві.	4	2	2	4
Разом:		44	22	22	46

4. АНОТАЦІЇ ТЕМ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.

Сутність, мета і завдання фінансового менеджменту. Функції і механізм фінансового менеджменту.

Правове, податкове і фінансове середовище бізнесу.

Фінансові ринки. Фінансові посередники.

Література [1-3; 5-7; 10]

Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.

Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.

Бухгалтерська звітність у системі інформаційного забезпечення діяльності підприємства. Основні джерела інформації для фінансового аналізу. Бухгалтерський баланс як інструмент аналізу.

Література [1-3; 5-7; 10]

Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.

Поняття і значення грошових потоків у діяльності підприємства. Принципи управління грошовими потоками підприємства. Методи управління грошовими потоками підприємства. Планування грошових потоків.

Література [1-3; 5-7; 10]

Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.

Методичний інструментарій оцінки вартості грошей у часі. Процентна ставка. Прості проценти. Складні проценти. Розрахунок майбутньої вартості. Приведена (дисконтована) вартість. Ануїтети.

Облік інфляційного знецінення грошей у прийнятті фінансових рішень. Методичний інструментарій оцінки вартості грошових засобів. з урахуванням фактора інфляції. Методичний інструментарій формування необхідного рівня доходності фінансових операцій з урахуванням фактора інфляції. Методичний інструментарій врахування фактора ризику.

Література [1-3; 5-7; 10]

Тема 5. Управління прибутком та активами.

Функції і механізм управління прибутком підприємства. Оптимізація джерел прибутку. Аналіз розподілу й використання прибутку. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції

Склад і структура активів підприємства. Методи оцінки сукупної вартості активів підприємства. Доходність фінансових активів: види та оцінка. Управління оборотними активами. Політика підприємства у сфері оборотного капіталу. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю.

Управління необоротними активами. Політика підприємства в управлінні необоротними активами. Управління фінансуванням необоротних активів.

Література [1-3; 5-7; 10]

Тема 6. Вартість і оптимізація структури капіталу.

Фінансування діяльності підприємства: основні поняття і категорії. Довгострокові пасиви: склад, структура, основні способи збільшення капіталу. Традиційні методи короткострокового і середньострокового фінансування.

Управління капіталом підприємства. Економічна сутність і класифікація капіталу підприємства. Функції і механізм управління капіталом підприємства. Оптимізація структури капіталу.

Методологічні основи оцінки вартості капіталу підприємства. Сутність концепції вартості капіталу. Оцінка середньозваженої вартості капіталу підприємства. Моделі оцінки вартості зобов'язань підприємства. Формування і управління власним капіталом підприємства. Оцінка вартості власного капіталу. Політика формування власних фінансових ресурсів підприємства. Дивідендна політика і можливості її вибору.

Управління позиковим капіталом. Політика залучення і формування позикового капіталу підприємства.

Література [1-10]

Тема 7. Управління інвестиціями та фінансовими ризиками

Економічна сутність і класифікація інвестицій. Інвестиційна політика підприємства. Методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів.

Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства. Методи аналізу ризику. Механізми нейтралізації фінансових ризиків.

Література [1-3; 5-7; 10]

Тема 8. Аналіз фінансових звітів.

Бухгалтерський баланс як інструмент аналізу. Аналіз динаміки складу і структури пасивів балансу. Загальна оцінка пасивів підприємства.

Аналіз руху джерел власних коштів. Аналіз руху джерел позикових коштів.

Аналіз динаміки складу і структури активів балансу. Аналіз фінансової стійкості підприємства. Аналіз абсолютних показників фінансової стійкості. Оцінка ліквідності активів підприємства.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

Література [1-10]

Тема 9. Внутрішньфірмове фінансове прогнозування та планування.

Види планів і послідовність їх розробки. Процес фінансового планування. Перспективне фінансове планування. Поточне фінансове планування. Оперативне фінансове планування.

Методи фінансового планування і прогнозування.

Основні фінансові елементи в системі бізнес-планування.

Література [1-10]

Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві.

Визначення незадовільної структури балансу підприємства. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства.

Аналіз та оцінка реальних можливостей відновлення платоспроможності підприємства.

Аналіз зв'язку неплатоспроможності підприємства із заборгованістю держави перед ним.

Методи прогнозування можливого банкрутства підприємства.
Література [1-10]

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Назва теми	План практичних занять
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Цілі, завдання і сутність фінансового менеджменту. 2. Функції і механізм фінансового менеджменту. 3. Правове, податкове і фінансове середовище бізнесу. 4. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. 5. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. 6. Бухгалтерська звітність у системі інформаційного забезпечення діяльності підприємства.
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття і значення грошових потоків у діяльності підприємства. 2. Принципи управління грошовими потоками підприємства. 3. Методи управління грошовими потоками підприємства. 4. Планування грошових потоків.
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Математичні основи фінансового менеджменту. 2. Процентна ставка. Прості відсотки. 3. Процентна ставка. Складні відсотки. 4. Розрахунок майбутньої вартості. 5. Приведена (дисконтована) вартість. 6. Ануїтети. 7. Облік інфляції при визначенні вартості грошей у часі. 8. Методичний інструментарій врахування фактора ризику.
Тема 5. Управління прибутком та активами.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Функції і механізм управління прибутком підприємства. 2. Оптимізація джерел прибутку. 3. Аналіз розподілу й використання прибутку. 4. Склад і структура активів підприємства. 5. Управління оборотними активами.
Тема 6. Вартість і оптимізація структури капіталу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Довгострокові пасиви: склад, структура, основні способи збільшення капіталу. 2. Функції і механізм управління капіталом підприємства. 3. Методологічні основи оцінки вартості капіталу підприємства. 4. Формування і управління власним капіталом підприємства. 5. Політика залучення і формування позикового капіталу підприємства.
Тема 7. Управління інвестиціями та фінансовими ризиками.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інвестиційна політика підприємства. 2. Методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів. 3. Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства. 4. Методи оцінки ризиків. 5. Механізми нейтралізації фінансових ризиків.
Тема 8. Аналіз фінансових звітів.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз динаміки складу і структури пасивів балансу. 2. Аналіз динаміки складу і структури активів балансу 3. Аналіз руху джерел власних коштів. 4. Аналіз руху джерел позикових коштів. 5. Аналіз фінансових показників підприємства.

<p>Тема 9. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види планів і послідовність їх розробки. 2. Процес фінансового планування: перспективне, поточне, оперативне фінансове планування. 3. Методи фінансового планування і прогнозування. 4. Основні фінансові елементи в системі бізнес-планування.
<p>Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення незадовільної структури балансу підприємства. 2. Аналіз та оцінка реальних можливостей відновлення платоспроможності підприємства. 3. Методи прогнозування можливого банкрутства підприємства.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота призначена для поглиблення, розширення і закріплення теоретичних знань, отриманих на лекціях. Вона допомагає набути навички самостійної роботи з довідковою, навчальною і науковою літературою, державними нормативними актами тощо.

Види самостійної роботи:

1. Робота по опрацюванню лекційного курсу.
2. Робота по вивченню окремих тем курсу, що винесені на самостійне опрацювання.
3. Підготовка до семінарських занять.
4. Виконання практичних завдань (задач).
5. Виконання індивідуальних завдань.

Перелік питань, які винесені на самостійне вивчення:

1. Фінансові ринки. Фінансові посередники.
2. Основні джерела інформації для фінансового аналізу.
3. Бухгалтерський баланс як інструмент аналізу.
4. Загальна оцінка динаміки і структури статей бухгалтерського балансу.
5. Основи структури аналітичного балансу.
6. Аналітичне групування статей балансу.
7. Фінанси, їх роль і функції в процесі суспільного відтворення.
8. Призначення фінансових ринків.
9. Фінансові брокери. Методичні основи фінансового менеджменту.
10. Фінансовий аналіз діяльності підприємства.
11. Методи внутрішнього фінансового контролю.
12. Грошові потоки від активів і методи їх вимірювання.
13. Грошові потоки кредиторам і акціонерам.
14. Методичний інструментарій формування необхідного рівня доходності фінансових операцій з урахуванням фактора інфляції.
15. Аналіз ефективності використання прибутку.
16. Факторний аналіз прибутку від реалізації продукції
17. Методи оцінки сукупної вартості активів підприємства.
18. Доходність фінансових активів: види та оцінка.
19. Оцінка облігацій з фіксованим доходом.
20. Управління виробничими запасами.
21. Управління дебіторською заборгованістю.
22. Політика підприємства у сфері оборотного капіталу.

23. Вибір політики оперативного управління оборотними активами і короткостроковими зобов'язаннями.
24. Управління необоротними активами.
25. Управління оновленням необоротних активів.
26. Управління фінансуванням необоротних активів.
27. Оптимізація структури капіталу.
28. Фінансування діяльності підприємства: основні поняття і категорії.
29. Традиційні методи короткострокового і середньострокового фінансування.
30. Економічна сутність і класифікація капіталу підприємства.
31. Сутність концепції вартості капіталу.
32. Оцінка середньозваженої вартості капіталу підприємства.
33. Моделі оцінки вартості зобов'язань підприємства.
34. Оцінка вартості власного капіталу.
35. Політика формування власних фінансових ресурсів підприємства.
36. Дивідендна політика і можливості її вибору.
37. Політика залучення і формування позикового капіталу підприємства.
38. Управління залученням банківського кредиту.
39. Забезпечення стійких темпів економічного розвитку підприємства.
40. Категорії ризику і левериджу.
41. Леверидж та його роль у фінансовому менеджменті.
42. Методика розрахунку критичного обсягу продажів.
43. Оцінка виробничого левериджу.
44. Оцінка фінансового левериджу.
45. Аналіз зв'язку неплатоспроможності підприємства із заборгованістю держави перед ним.

Типові задачі для розв'язання на практичних заняттях

Задача 1. Визначте майбутню вартість грошей покладених в банк на депозитний рахунок строком на 3 роки під 15% річних, якщо первинна сума складає 10000 грн., а нарахування проводяться щокварталу.

Задача 2. Визначте справжню приведену вартість грошей, якщо відомо, що майбутня вартість складатиме 1000 грн., термін фінансування (фінансового контракту) 3 роки. Встановіть величину дисконтної ставки за наступних умов: середній рівень депозитних ставок в комерційних банках країни 14% річних, а середній рівень кредитних ставок в комерційних банках країни складає 16% річних.

Задача 3. На основі наведених даних розрахувати операційний чистий грошовий потік прямим методом: сплата відсотків за користування позиками – 1000 тис. грн; грошові видатки на утримання персоналу — 1500 тис. грн; грошові надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – 15 000 тис. грн; інші грошові надходження, які не належать до інвестиційної та фінансової діяльності, – 5000 тис. грн; грошові виплати за сировину, матеріали, послуги – 10 000 тис. грн; отримані відсотки за облігаціями – 650 тис. грн; дохід від реалізації іноземної валюти – 350 тис. грн; дохід від інвестицій в асоційовані підприємства – 1000 тис. грн; сплата податку на прибуток – 180 тис. грн.

Задача 4. На основі наведених даних розрахувати операційний чистий грошовий потік непрямим методом: доходи, не пов'язані з грошовими надходженнями, — 1000 тис. грн; виручка від реалізації продукції – 2000 тис. грн; приріст оборотних активів – 1500 тис. грн; чистий прибуток від операційної діяльності – 1500 тис. грн; витрати, не пов'язані з грошовими виплатами, – 500 тис. грн; збільшення поточних зобов'язань – 1000 тис. грн; одержані штрафи, пені, неустойки – 250 тис. грн.

Задача 5. Підприємцю запропонували вибір інвестування коштів: 1 варіант – трирічна рента з виплатою 100 тис.грн. в кінці кожного року, 2 варіант – трирічна рента з виплатою 100 тис.грн. на початку кожного року, 3 варіант – одноразова виплата всієї суми, 300 тис. грн. по закінченню трьох років. Процентна ставка 25% у всіх випадках. Який варіант доцільно вибрати підприємцю?

Задача 6. Підприємець може вибрати кілька варіантів інвестування 100 тис. грн. під 24% річних: з нарахуванням складного процента один раз на рік, один раз на півроку, один раз у квартал та один раз на місяць. Який варіант він вибере?

Задача 7. Підприємство володіє 1600 тис. грн. і хоче вкласти їх у власне виробництво, одержуючи протягом чотирьох наступних років щорічно 600 тис. грн. У той же час підприємство може купити на цю суму акції однієї солідної корпорації, що приносять 12% річних. Який варіант Ви рекомендуєте як більш прийнятний, коли більш вигідної пропозиції щодо вкладення грошей (чим під 12% річних) підприємство не має?

Задача 8. Підприємство виготовляє автомобілі і реалізовує 400 автомобілів у місяць за ціною 250 тис. грн./шт. Змінні витрати підприємства складають 150 тис. грн./шт., а постійні витрати – 35000 тис. грн. за місяць. Візьміть на себе роль фінансового директора і дайте відповідь на запитання: начальник відділу маркетингу пропонує знизити ціну реалізації на 20000 грн. і одночасно довести витрати на рекламу до 15000 грн. у місяць; відділ маркетингу прогнозує в цьому випадку збільшення обсягів реалізації на 50%. Чи варто схвалити таке рішення?

Задача 9. Визначити ефективність факторингової операції для підприємця продавця за наступними даними: підприємство продало банку право на стягнення дебіторської заборгованості на суму 8000 гривень на таких умовах: комісійна плата за здійснення факторингової операції становить 2% від суми боргу; банк надає підприємству-продавцю кредит у формі попередньої оплати його боргових вимог в обсязі 70% від суми боргу; відсоткова ставка за наданий банком кредит становить 15% на рік; середній рівень відсоткової ставки на ринку грошей складає 20% на рік.

Задача 10. Підприємство виготовляє вироби і реалізовує їх за ціною 17 грн. Змінні витрати на одиницю продукції – 9 грн., обсяг продажу – 1200 шт. Постійні витрати 4100 грн. Надійшла пропозиція додатково продати 120 шт. за ціною 10 грн. за штуку. При цьому зростуть лише змінні витрати на 1080 грн. Чи вигідна пропозиція?

Задача 11. Визначити вартість фінансування відновлення активу за рахунок лізингу при наступних умовах: вартість активу 70000 грн.; термін експлуатації активу 5 років.; авансовий лізинговий платіж 5% та складає 3500 грн.; регулярний лізинговий платіж за використання активу складає 20000 грн. на рік; ліквідаційна вартість активу 10000 грн. ставка податку на прибуток 30%; середня ставка відсотку за банківським кредитом 15% річних.

Задача 12. Необхідно оптимізувати структуру капіталу підприємства за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків при консервативному підході до фінансування активів за наступних умов: 1.) Планована середньорічна вартість необоротних активів 240000 гривень; 2.) Із загальної вартості оборотних активів постійна їх частина 145000 гривень; максимальна додаткова потреба в оборотних активах в період сезонності виробництва (6 місяці) 300000 гривень.

Задача 13. Визначите справжню приведену вартість грошей, якщо відомо, що майбутня вартість складатиме 10000 грн., термін фінансування (фінансового контракту) 3 роки. Встановіть величину дисконтної ставки за наступних умов: середній рівень депозитних ставок в комерційних банках країни 14% річних, а середній рівень кредитних ставок в комерційних банках країни складає 16% річних.

Задача 14. Підприємство володіє капіталом у розмірі 200000 грн. і бажає його вкласти у розвиток власного виробництва. При цьому протягом чотирьох наступних років планується отримувати щорічно 50000 грн. Але підприємство може придбати на цю суму акції одного з провідних банків країни під 20% річних. Який варіант є більш прийнятним,

якщо у підприємства немає більш вигідної пропозиції щодо вкладення грошей, ніж інвестування в акції банку?

Задача 15. Банк «Фінансова перспектива» пропонує для пана Козаченка такі умови розміщення 2000 грн:

1. вклад «Ощадний»: строк 3 роки, ставка 24% річних, відсотки нараховуються один раз на рік;
2. вклад «Прибутковий»: строк 2 роки, ставка 23%, відсотки нараховуються один раз у квартал;
3. вклад «Капітал»: строк 2 роки, ставка 23%, відсотки нараховуються безперервно;
4. вклад «Партнерський»: строк 1 рік, причому перше півріччя ставка становить 10% річних, кожний наступний квартал вона збільшується на 3%, відсотки нараховуються тільки на суму першого внеску пана Козаченка;
5. вклад «Строковий»: строк 4 місяця, ставка за перший місяць становить 12% річних, а кожний наступний місяць вона збільшується на 5% з одночасною капіталізацією відсоткового доходу.

Визначте найбільш привабливий варіант розміщення коштів.

Задача 16. У банку було розміщено суму в розмірі 20000 грн. на 4 роки під 18% річних. Знайдіть нарощену суму, величину відсотків та ефективну ставку для таких варіантів нарахування відсотків:

- нарахування кожні півроку;
- нарахування кожного кварталу;
- нарахування кожного місяця.

Задача 17. Кредит у розмірі 10000 грн. було видано на 150 днів під 14% річних. Кредитною угодою передбачено прості звичайні відсотки. Під час видачі кредиту було утримано комісійні у розмірі 2% від суми кредиту. Визначте повну доходність фінансової операції за складними та простими відсотковими ставками.

Задача 18. Розглядається проєкт створення невеликого підприємства з виробництва товару А. Для цього необхідно придбати устаткування (на суму 2700 тис. грн. (у нульовий рік проєкту), термін його експлуатації складає 3 роки. Амортизація нараховується рівномірно. Передбачається, що на 4-му році устаткування буде продано за 300 тис. грн. Виробництво продукту А заплановано в такому обсязі: перший рік – 250 тис. шт., другий – 350 тис. шт., третій – 400 тис. шт. Реалізація продукції здійснюватиметься за ціною 12 грн., а матеріальні витрати (без урахування амортизаційних відрахувань на одиницю товару) плануються на рівні 5,2 грн. Ставка податку на прибуток складає 25%. Номінальна ставка дисконту – 15%. Визначте величину чистого приведенного доходу (NPV) проєкту.

Задача 19. Проєкт передбачає інвестиції в сумі 400 млн. грн. Річний прибуток очікується у розмірі 100 млн. грн. Відсоток на капітал у банку рівний 10%. Чи вигідний цей проєкт, якщо його тривалість 8 років?

Задача 20. Фірма збирається побудувати завод, що випускає електронні іграшки. Очікуваний щорічний дохід при існуванні заводу протягом 10 років – 600 тис. дол. Для здійснення цього проєкту необхідні інвестиції в основний капітал – 5 млн. дол. За яких умов фірма ухвалить рішення про здійснення цього проєкту? За яких умов відхилить його?

Задача 21. Фірма розглядає питання про те, чи варто їй вкладати 360 млн. грн. в проєкт, який може дати прибуток в перший рік 200 млн. грн., в другий рік – 160 млн. грн., а в третій – 120 млн. грн. Відсотки на капітал складають 10%. Чи варто вкладати гроші в цей проєкт?

Задача 22. Підприємство має 20 млн. грн. для вкладення в цінні папери. Рівень дивідендів по акціях складає 25%, а середня облікова ставка банківського відсотка – 20%. Вартість облігацій при покупці – 10 тис. грн., а при погашенні – 13 тис. грн. Виберіть найбільш вигідний і найменш ризикований варіант інвестування.

Задача 23. Допустимо, що підприємець купуючи верстат, має намір використовувати його протягом трьох років і отримати від його експлуатації дохід у розмірі 650 тис. грн. Причому цей дохід розподіляється по роках: 150 тис. грн. – перший рік експлуатації; 300 тис. грн. – в другий рік; 200 тис. грн. – в третій. Процентна ставка складає 8 %. Визначите дисконтовану вартість верстата.

Задача 24. ПрАТ за результатами діяльності за звітний рік виплатило своїм акціонерам дивіденди за одну акцію – 40 грн. В майбутньому є можливість збільшити розмір дивідендів на 6%. Важливо відзначити, що в поточному році реалізаційна ціна акцій ПрАТ на фондовому ринку досягла 380 грн. Обчисліть розмір дивідендів через рік, а також віддачу капіталу, яку чекає інвестор.

Задача 25. Припустимо, що один з верстатів, що треба придбати, коштує 150 тис. грн. і дає чистий дохід у розмірі 180 тис. грн. Другий верстат коштує 170 тис. грн., а дохід від нього складе 187 тис. грн. в рік. Процентна ставка рівна 12%.

а) Розрахуйте норму віддачі від інвестицій.

б) Обґрунтуйте доцільність покупки першого і другого верстата.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

(не передбачені)

8. ПОЛІТИКА КУРСУ

Основними цінностями курсу є формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління фінансами підприємств.

Основними результатами даного курсу мають стати уміння:

- прогнозувати грошові потоки підприємства;
- виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства;
- аналізувати фінансові ризики;
- прогнозувати грошові потоки для забезпечення стабільного функціонування підприємств;
- формувати стратегію ефективного розміщення фінансових ресурсів підприємства;
- управляти дебіторською заборгованістю підприємства;
- управляти запасами підприємства;
- визначати фінансову ефективність господарюючих суб'єктів, здійснити фінансові розрахунки;
- володіти методами економічного та фінансового аналізу;
- застосовувати математичні і статистичні методи до вирішення економічних завдань;
- складати, читати і аналізувати первинні документи підприємств;
- складати фінансові плани і прогнози;
- володіти методикою прогнозування банкрутства підприємства та фінансової санації підприємства.

Освоєння дисципліни «Фінансовий менеджмент» передбачає обов'язкове відвідування лекційних та семінарських занять, а також виконання самостійної роботи курсантами.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Зміст самостійної роботи визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача, які передбачають можливість проведення самоконтролю. Самостійна робота може виконуватися в бібліотеках, аудиторіях Університету, а також за місцем проживання

студента. У випадку виникнення запитань за темами, винесеними на самостійне вивчення, студент може отримати необхідну консультацію викладача (за розкладом).

Частина матеріалу навчальної дисципліни, передбачена навчальним планом для самостійного засвоєння, виноситься на екзамен разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

У разі пропуску занять з поважної причини (підтвердженої відповідними довідками), студент самостійно вивчає пропущений матеріал.

Після вивчення навчальної дисципліни проводиться екзамен в усній формі.

Екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр.

На підготовку до екзамену дається 2-3 дні згідно з розкладом екзаменаційної сесії.

Екзамен передбачає відповідь на білет. Білет включає два теоретичних запитання та практичне завдання. Перелік питань до екзамену надається студентам на початку семестру. Практичні завдання розв'язуються на семінарських заняттях впродовж семестру. На підготовку усної відповіді за екзаменаційним білетом надається 20-30 хвилин.

Знання та вміння студента оцінюються за шкалою, визначеною Університетом.

Студентам, які одержали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. При цьому повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється завідувачем кафедри.

Студенти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

У випадку незгоди з екзаменаційною оцінкою студент має право подати апеляцію на ім'я завідувача кафедри. Комісія розглядає апеляції протягом трьох календарних днів. Засідання апеляційної комісії проводиться в присутності студента. Рішення апеляційної комісії є остаточним.

9. ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА

Основними вимогами викладача навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» до студента є:

- обов'язкове відвідування лекційних та семінарських занять за розкладом;
- активність під час семінарських занять;
- необхідність підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях;
- взаємодія викладач-студент базується на засадах взаємоповаги, такту та коректної поведінки;
- письмові роботи слід здавати в установлені терміни; за несвоєчасну здачу робіт оцінка знижується;
- студенти, які не виконали заплановані завдання, до екзамену не допускаються.

Неприпустимо:

- пропуски з неповажних причин;
- користування телефонами під час занять;
- списування при виконанні завдань та здачі екзамену;
- проходження процедур контролю замість себе іншими особами; виконання навчальної роботи для інших осіб; здача навчальних завдань, підготовлених іншими особами;
- використання робіт (рефератів, задач і ін. робіт) виконаних іншими особами в якості результатів своєї праці;
- відвідування занять в одязі, що не відповідає вимогам навчального закладу;
- порушувати тишу в приміщеннях загального доступу, призначених для навчальної та наукової діяльності.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Студенти опановують зміст навчальної дисципліни у наступних видах навчальної роботи: опрацювання лекційних матеріалів; підготовка до практичних занять; розв'язання задач; виконання завдань, які винесені на самостійне опрацювання.

Поточне оцінювання студентів здійснюється у вигляді демонстрації їх результатів навчання та оцінювання: усної відповіді на питання; розв'язання задач, виконання певних завдань тощо.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни з урахуванням результатів поточного контролю. Форма підсумкового контролю: *екзамен*.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ з/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації	Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, які використовуються для демонстрації здобутих результатів навчання за навчальною дисципліною (за потребою).
1.	Знати сутність і функції фінансового менеджменту	Усна відповідь на питання курсу, доповідь, тестування	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
2.	Знати організацію фінансового менеджменту на підприємстві	Усна відповідь на питання курсу, презентація рефератів	Ноубук, проектор, Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
3.	Знати стратегію і тактику фінансового менеджменту	Усна відповідь на питання курсу, презентація рефератів	Ноубук, проектор, Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
4.	Знати організаційне та інформаційне забезпечення фінансового менеджменту	Усна відповідь на питання курсу, доповідь, виконання завдань	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
5.	Знати сутність і види грошових потоків підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
6.	Знати інструментарій управління грошовими потоками	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань,	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр

		розв'язання задач	навчальної літератури, 2019. 496 с.
7.	Знати методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
8.	Знати організацію та інструментарій управління прибутком	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
9.	Знати процедуру управління формуванням і використанням прибутку	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
10.	Знати методику формування і фінансування оборотних активів	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
11.	Знати методику формування і фінансування оборотних активів	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
12.	Знати сутність капіталу та його роль у діяльності підприємства	Усна відповідь на питання курсу, презентація рефератів, тестування	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с. Ноубук, проектор
13.	Знати форми функціонування капіталу та їхні характеристики	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
14.	Знати інструментарій управління інвестиціями на підприємстві	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
15.	Знати методи нейтралізації фінансових ризиків	Усна відповідь на питання курсу, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
16.	Знати методику аналізу фінансових звітів	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019.

			496 с.
17.	Знати методи фінансового прогнозування та планування	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, тестування	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
18.	Знати методи прогнозування банкрутства підприємства та форми фінансової санації підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
19.	Уміти прогнозувати грошові потоки підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
20.	Уміти виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
21.	Уміти аналізувати фінансові ризики	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
	Уміти прогнозувати грошові потоки для забезпечення стабільного функціонування підприємств	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
22.	Уміти формувати стратегію ефективного розміщення фінансових ресурсів підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
23.	Уміти управляти дебіторською заборгованістю підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
24.	Уміти управляти запасами підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
25.	Уміти визначати фінансову ефективність господарюючих суб'єктів, здійснити фінансові розрахунки	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.

26.	Володіти методами економічного та фінансового аналізу	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
27.	Уміти застосовувати математичні і статистичні методи до вирішення економічних завдань	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
28.	Уміти складати, читати і аналізувати первинні документи підприємств	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
29.	Уміти складати фінансові плани і прогнози	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
30.	Уміти володіти методикою прогнозування банкрутства підприємства та фінансової санації підприємства	Усна відповідь на питання курсу, виконання завдань, розв'язання задач	Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.

11. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Таблиця розподілу оцінок по результатам навчання за різними шкалами

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії
Оцінка «А»	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє відмінні знання та виконує завдання з незначною кількістю помилок; - без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; - глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які обговорюються, аргументовано та логічно викладає матеріал, володіє культурою мови; - показує вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал; - виявляє творчий підхід до виконання

		індивідуальних проєктів і завдань; - виконує і акуратно оформлює завдання для самостійної роботи;
Оцінка «В»	Добре	- демонструє знання вище середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками; - знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; - розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності; - формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічно викладає свої знання; - виконує індивідуальні проєкти і завдання для самостійної роботи; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
Оцінка «С»	Добре	- демонструє знання середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками або окремими неточностями; - вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; - розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал; - формулює висновки з окремих питань; - виконує індивідуальні проєкти і завдання для самостійної роботи з певною кількістю помилок; - вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.
Оцінка «D»	Задовільно	- демонструє задовільні знання та виконує завдання з певною кількістю суттєвих недоліків; - не виявляє належної активності при обговоренні питань; - відповідає на окремі питання; - формулює висновки з окремих питань; - виконує індивідуальні проєкти і завдання для самостійної роботи, але не виявляє належної старанності; - може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.
Оцінка «E»	Задовільно	- демонструє знання на рівні мінімальних вимог

		<p>та виконує завдання зі значною кількістю суттєвих недоліків;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідає на окремі питання, які обговорюються; - виконує завдання для самостійної роботи зі значною кількістю суттєвих недоліків; - не виявляє належної активності при обговоренні питань; - неохайно виконує індивідуальні завдання; - володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.
Оцінка «FX»	незадовільно	<ul style="list-style-type: none"> - не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог; - не здатний виконати завдання у повному обсязі; - поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення; - допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей; - неохайно виконує індивідуальні завдання; - не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань; - не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи.

12. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Цілі, завдання і сутність фінансового менеджменту.
2. Фінанси, їх роль і функції в процесі суспільного відтворення.
3. Сутність, мета і завдання фінансового менеджменту.
4. Функції і механізм фінансового менеджменту.
5. Правове, податкове і фінансове середовище бізнесу.
6. Правове середовище бізнесу.
7. Податкове середовище бізнесу.
8. Фінансове середовище бізнесу.
9. Фінансові ринки. Призначення фінансових ринків.
10. Фінансові посередники. Фінансові брокери.
11. Система забезпечення фінансового менеджменту.
12. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту.
13. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.
14. Фінансовий аналіз діяльності підприємства.
15. Методи внутрішнього фінансового контролю.
16. Бухгалтерська звітність у системі інформаційного забезпечення діяльності підприємства.
17. Основні джерела інформації для фінансового аналізу.
18. Бухгалтерський баланс як інструмент аналізу.

19. Загальна оцінка динаміки і структури статей бухгалтерського балансу. Основи структури аналітичного балансу.
20. Аналітичне групування статей балансу.
21. Поняття і значення грошових потоків у діяльності підприємства.
22. Принципи управління грошовими потоками підприємства.
23. Методи управління грошовими потоками підприємства.
24. Грошові потоки від активів і методи їх вимірювання.
25. Грошові потоки кредиторам і акціонерам
26. Планування грошових потоків.
27. Управління прибутком.
28. Економічна сутність і види прибутку підприємства.
29. Функції і механізм управління прибутком підприємства.
30. Оптимізація джерел прибутку.
31. Аналіз розподілу й використання прибутку.
32. Аналіз ефективності використання прибутку.
33. Управління активами.
34. Склад і структура активів підприємства.
35. Методи оцінки сукупної вартості активів підприємства.
36. Доходність фінансових активів: види та оцінка.
37. Оцінка облігацій з фіксованим доходом.
38. Управління оборотними активами.
39. Політика підприємства у сфері оборотного капіталу.
40. Управління виробничими запасами.
41. Управління дебіторською заборгованістю.
42. Вибір політики оперативного управління оборотними активами і короткостроковими зобов'язаннями.
43. Управління необоротними активами.
44. Політика підприємства в управлінні необоротними активами.
45. Управління оновленням необоротних активів.
46. Управління фінансуванням необоротних активів.
47. Вартість і оптимізація структури капіталу.
48. Фінансування діяльності підприємства: основні поняття і категорії.
49. Довгострокові пасиви: склад, структура, основні способи збільшення капіталу.
50. Традиційні методи короткострокового і середньострокового фінансування.
51. Управління капіталом підприємства.
52. Економічна сутність і класифікація капіталу підприємства.
53. Функції і механізм управління капіталом підприємства.
54. Основні теорії структури капіталу.
55. Оптимізація структури капіталу.
56. Методологічні основи оцінки вартості капіталу підприємства.
57. Сутність концепції вартості капіталу.
58. Оцінка середньозваженої вартості капіталу підприємства.
59. Моделі оцінки вартості зобов'язань підприємства.
60. Управління власним капіталом.
61. Формування і управління власним капіталом підприємства.
62. Оцінка вартості власного капіталу.
63. Політика формування власних фінансових ресурсів підприємства.
64. Дивідендна політика і можливості її вибору.
65. Управління позиковим капіталом.
66. Політика залучення і формування позикового капіталу підприємства.
67. Управління залученням банківського кредиту.
68. Забезпечення стійких темпів економічного розвитку підприємства.

69. Управління інвестиціями.
70. Економічна сутність і класифікація інвестицій.
71. Інвестиційна політика підприємства.
72. Ключові принципи оцінки інвестиційних проектів.
73. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів.
74. Управління фінансовими ризиками.
75. Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства.
76. Методи аналізу ризику.
77. Оцінка ризику і диверсифікація.
78. Механізми нейтралізації фінансових ризиків.
79. Категорії ризику і левериджу.
80. Леверидж та його роль у фінансовому менеджменті.
81. Методика розрахунку критичного обсягу продажів.
82. Оцінка виробничого левериджу.
83. Оцінка фінансового левериджу.
84. Аналіз фінансових звітів.
85. Бухгалтерський баланс як інструмент аналізу.
86. Аналіз динаміки складу і структури пасивів балансу.
87. Загальна оцінка пасивів підприємства.
88. Аналіз руху джерел власних коштів.
89. Аналіз руху джерел позикових коштів.
90. Аналіз динаміки складу і структури активів балансу.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бечко П., Непочатенко О., Гузар Б. та ін. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 496 с.
2. Дема Д.І., Дорохова Л.М., Віленчук О.М. Фінансовий менеджмент: підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
3. Кнейслер О.В., Квасовський О.Р., Ніпаліді О.Ю. Фінансовий менеджмент: підручник. Тернопіль: Економічна думка, 2018. 482 с.
4. Лановська, Г. І., Багацька К.В., Касьянова А.О. Управління вартістю підприємства. Практикум. К.: КНТЕУ, 2020. 28 с.
5. Нестерова С. Фінансовий менеджмент: практикум. К.: Кондор, 2019. 280 с.
6. Пазинич В.І., Шулежко А.В. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 408 с.
7. Скаско О.І., Майор О.В., Тимчишин-Чемерис Ю.В., Нашкерська М.М., Виклюк М.М., Килин О.В., Атаманчук З.А., Свелеба Н.А. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. Львів: Растр-7, 2018. 416 с.
8. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 554 с.
9. Черниш С.С. Економічний аналіз. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 310 с.
10. Шкільник І.О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 488 с.

Допоміжна:

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 328 с.
2. Круш П.В. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2018. 328 с.
3. Мних Є.В. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства: навч. посіб. К.: КНТЕУ. 2019. 232 с.

4. Непочатенко О.О. Фінансовий менеджмент: підруч. К.: ЦУЛ, 2019. 496 с.
5. Сердюков К., Тимчук Х. Управління грошовими потоками підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. Вип. 4 (21). С. 522–527.
6. Аналіз ефективності використання прибутку. URL: https://pidru4niki.com/1880041341360/ekonomika/analiz_vikoristannya_pributku_pidpriyemstv_a.
7. Бігдан І.А., Лачкова Л.І., В.М. Лачкова В.М., Жилякова О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Х.: ХДУХТ, 2017. 197 с. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/1864/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%A4%D0%9C%20%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82.pdf>.
8. Васьківська К.В., Сич О.А. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. 236 с. URL: <https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/10/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%A4%D0%9C-30.pdf>.
9. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. URL: https://pidru4niki.com/1806020364630/finansiviznachennya_vartosti_groshey_chasi_vikoristannya_finansovih_rozrahunkah
10. Корбутяк А.Г., Одайська Н.М. Оптимізація структури капіталу підприємства. *Економіка і суспільство*. Вип. 16. 2018. С. 375-381. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/57.pdf
11. Моделі оцінки вартості зобов'язань підприємства. URL: https://pidru4niki.com/1513061643663/finansiviznachennya_vartosti_zobovyazan_pidpriyemstva7. Система забезпечення фінансового менеджменту. URL: https://pidru4niki.com/1529052764621/finansiviznachennya_vartosti_zobovyazan_pidpriyemstva7
12. Склад і структура активів підприємства. URL: <https://studfile.net/preview/1862746/page:10/>.
13. Управління залученням банківського кредиту. URL: https://studopedia.com.ua/1_161452_upravlinnya-zaluchennyam-bankivskogo-kreditu.html.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Конституція України: №254к/96ВР. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
2. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text>
4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
5. Кодекс України з процедур банкрутства від 01.02.2020 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2597-19>
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
7. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560- XII. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
8. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
9. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/514-17>

10. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576–XII. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>
11. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001 № 2211–III. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
13. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3480-15>.
14. Форма № 1. «Баланс (Звіт про фінансовий стан)». URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/january/issue-06/article-24494.html>.
15. Форма № 2. Звіт про фінансові результати. URL: <https://blank.dtkr.ua/blank/46>.
16. Форма № 3-н. Звіт про рух грошових коштів (за не прямим методом). URL: <https://zakon.help/article/zvit-pro-ruh-groshovih-koshtiv-za-nepryamim-metodom/>
17. Форма № 3. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом).
18. Форма № 3. URL: <https://blank.dtkr.ua/blank/47>.
19. Форма № 4. Звіт про власний капітал. URL: <https://blank.dtkr.ua/blank/48>.
20. Примітки до річної фінансової звітності. URL: <https://blank.dtkr.ua/blank/49>.